

Сарајево, 02.08.2021. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 26.07.2021. - 30.07.2021.**

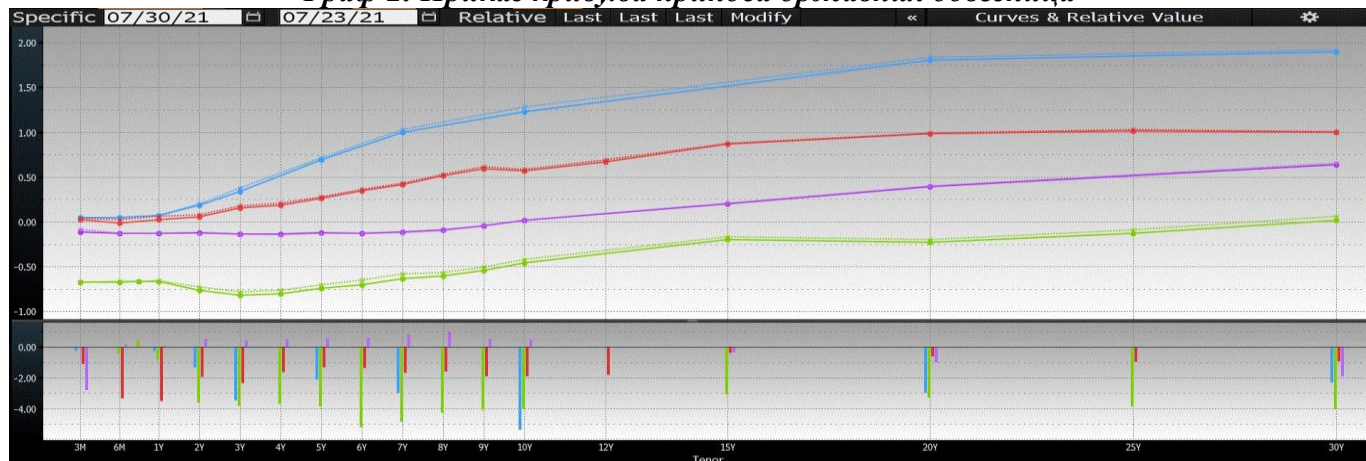
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	23.7.21	-	30.7.21		23.7.21	-	30.7.21		23.7.21	-	30.7.21		23.7.21	-	30.7.21	
2 године	-0,73	-	-0,76	↘	0,20	-	0,18	↘	0,08	-	0,06	↘	-0,13	-	-0,12	↗
5 година	-0,70	-	-0,74	↘	0,71	-	0,69	↘	0,28	-	0,27	↘	-0,13	-	-0,12	↗
10 година	-0,42	-	-0,46	↘	1,28	-	1,22	↘	0,58	-	0,57	↘	0,02	-	0,02	→

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси			
	23.7.21	-	30.7.21	
3 мјесеца	-0,661	-	-0,662	↘
6 мјесеца	-0,669	-	-0,673	↘
1 година	-0,647	-	-0,645	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 30.07.2021. године (пуне линије) и 23.07.2021. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси обвезница снажнијих земаља ЕМУ су током протекле седмице смањени, те су се крајем седмице нашли близу најнижих нивоа који су у скоријем временском периоду забиљежени. Тачније, налазе се близу нивоа који су забиљежени у фебруару ове године. Пад приноса резултат је појачане забринутости због ширења новог делта соја вируса и његовог утицаја на економски раст, упркос томе што су економије почеле да се појачано отварају. Предњи дио (доспијећа до 3 године) криве приноса ЕМУ је тренутно инверзан, што се најчешће тумачи као сигнал економског успорења. У другој половини седмице приноси су наставили да се смањују након песимистичног тона из Феда, а што је подстакло тражњу за сигурним инвестицијама попут обвезница. Пажња инвеститора сада је усмјерена ка подацима о инфлацији и ЕЦБ. Deutsche Bundesbank је раније објавила да би инфлација у Немачкој могла да расте до 4% у овој години, што је ниво који није забиљежен од периода када је уведена заједничка валута, EUR, односно у последње двије деценије. Упркос томе што су многе силе које утичу на инфлацију привремене, што ЕЦБ понавља, подаци који су објављени појачавају питања о томе да ли ће креатори монетарне политике почети са ублажавањем монетарних стимуланса брже него што се раније очекивало.

ЕЦБ не губи вријеме у процесима прилагођавања оквира монетарне политике и стратегије која је објављена почетком овог мјесеца. ИВ ЕЦБ је 22. јула објавило промјене смјерница у вођењу монетарне политике, а Bloomberg Economics очекује да ће у септембру бити најављене додатне куповине активе. Очекује се да би могло доћи до повећања откупа обвезница за 25 милијарди EUR мјесечно, што значи да би укупни мјесечни откуп могао износити око 105 милијарди EUR до краја текуће године, прије најаве обустављања постојећег PEPP програма.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни и период
1.	Повјерење потрошача (еврозона) F ЈУЛ	-	-4,4	-4,4
2.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г) ЈУН	8,2%	8,3%	15,8%
3.	Ifo повјерење инвеститора (Њемачка) ЈУЛ	103,6	101,2	104,0
4.	Стопа незапослености (Њемачка) ЈУЛ	5,8%	5,7%	5,9%
5.	Инфлација (Њемачка, Г/Г) Р ЈУЛ	3,2%	3,8%	2,3%
6.	Пословно повјерење (Белгија) ЈУЛ	-	10,1	9,8
7.	БДП (Белгија, Q/Q) Р II квартал	-	1,4%	1,0%
8.	Инфлација (Белгија Г/Г) ЈУЛ	-	2,27%	1,63%
9.	Повјерење потрошача (Финска) ЈУЛ	-	4,4	4,6
10.	Стопа незапослености (Финска) ЈУН	-	7,6%	9,6%
11.	Повјерење потрошача (Француска) ЈУЛ	102	101	102
12.	БДП (Француска Q/Q) Р II квартал	0,8%	0,9%	-0,1%
13.	Инфлација (Француска, Г/Г) Р ЈУЛ	1,0%	1,2%	1,5%
14.	Повјерење потрошача (Италија) ЈУЛ	115,5	116,6	115,1
15.	Економско повјерење (Италија) ЈУЛ	-	116,3	112,8
16.	Стопа незапослености (Шпанија) II квартал	15,10%	15,26%	15,98%
17.	Инфлација (Шпанија, Г/Г) Р ЈУЛ	2,7%	2,9%	2,7%

САД

У сриједу је завршена сједница FOMC-а, на којој је Фед задржао референту каматну стопу непромијењеном, те је најављено да ће одржавати прилагодљиву монетарну политику све док инфлација неко вријеме не буде изнад нивоа од 2% тако да просјек инфлације буде 2% и да дугорочна инфлаторна очекивања буду добро усидрена на 2%. Предсједник Феда Powell је истакао да Фед сматра да ће у наредних неколико година бити учињен напредак ка максимизирању запослености, иако и даље постоје одређене препреке за достизање „значајног будућег напретка“. Поред тога, Powell је додао да ће моменат ублажавања монетарних стимуланса зависити од економских показатеља.

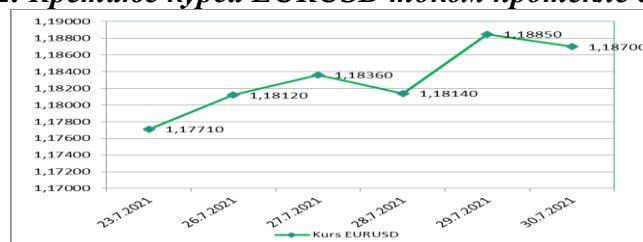
БДП је према објављеним прелиминарним подацима у другом кварталу повећан за 6,5% у односу на претходни квартал прилагођено годишње, испод очекивања (8,4%), након што је у претходном кварталу забиљежено повећање од 6,3%. Темпо раста БДП је био спорији од очекивања економиста, па су предузећа морала поново да повуку оскудне залихе како би задовољила велику потражњу. Ограничења у снабдијевању, која су резултирала недостатком моторних возила и неких кућних апарата, отежавају компанијама да допуне своје залихе. Boeing планира да смањи број запослених, али за 10.000 мање него што се очекивало у јеку пандемије, под утицајем убрзаног опоравка тржишта. Добит коју су објавили Apple, Alphabet и Microsoft је показала да је потражња за дигиталним услугама и уређајима наставила да расте, што указује на то да су технолошке компаније имале највише користи од постепеног опоравка у овој години, а уједно је и доказано да је то био један од најеластичнијих сектора током економског пада изазваног пандемијом Ковид19. Инвеститори који су тражили јасне смјернице када ће Фед почети да смањује масивне куповине обвезница су остали без јасног одговора, те су усмјерени на конференцију у Jackson Holeu која ће се одржати у августу. Сенат је у недјељу радио на финализирању закона како би могао наставити са планом инфраструктурног пакета вриједног 1 билион USD који би био усмјерен на путеве, жељезнице, бржи интернет и другу инфраструктуру. Лидер већине у Сенату Schumer је изјавио да се састављање закона ускоро завршава, те да би Сенат могао ускоро почети гласати о свим релевантним амандманима.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Продаја нових кућа (М/М) ЈУН	3,5%	-6,6%	-7,8%
2.	Активности прерађ. сектора Фед из Даласа ЈУЛ	31,6	27,3	31,1
3.	Поруџбине трајних добара Р ЈУН	2,2%	0,8%	3,2%
4.	FXFA индекс цијена кућа (М/М) МАЈ	1,6%	1,7%	1,8%
5.	Индекс повјерења потрошача ЈУЛ	123,9	129,1	128,9
6.	Индекс прерађивачког сектора Феда из Ричмонда ЈУЛ	20	27	26
7.	МБА апликације за хипотекарне кредите 23. јул	-	5,7%	-4,0%
8.	Велепродајне залихе (М/М) Р ЈУН	1,1%	0,8%	1,3%
9.	БДП (Q/Q) Р II квартал	8,4%	6,5%	6,3%
10.	Лична потрошња Р II квартал	10,5%	11,8%	11,4%
11.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 24. јул	385.000	400.000	424.000
12.	Континуирани захтјеви незапослених 17. јул	3.183.000	3.269.000	3.262.000
13.	Индекс расположења потрошача 25. јул	-	53,2	51,5
14.	Лична примања ЈУН	-0,3%	0,1%	-2,2%
15.	РСЕ дефлатор (Г/Г) ЈУН	4,0%	4,0%	4,0%
16.	Индекс расположења потрошача Ун.из Мичигена F ЈУЛ	80,8	81,2	80,8

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,1771 на ниво од 1,1870.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Извјештај законодаваца је показао да ће Влада Велике Британије деценијама бити изложена финансијским ризицима због енормне фискалне потрошње током пандемије у вриједности 372 милијарде GBP, те да је више од 2 милијарде GBP потрошено на неупотребљиву заштитну опрему. Кроз два извјештаја о одговору премијера Johnsona и Владе на пандемију Ковид19, Парламентарни одбор за јавне рачуне је истакао да неке лекције морају бити научене, прије него се проведе јавна истрага током 2022. године. Економија Велике Британије расте најбржим темпом у посљедњих 80 година и водећи економски прогностичари сматрају да би се могла опоравити и вратити на претпандемијске нивое до краја ове године. Током 2020. године економија Велике Британије је забиљежила контракцију од 9,8% и била је економија са најлошијим перформансама унутар групе Г7. Члан MPC ВоЕ Vlieghe је изјавио да ВоЕ не би требало да смањује обим квантитативних олакшица, могуће све до 2022. године, јер је скорији раст инфлације вјероватно привремен, те ће Ковид19 и даље остати пријетња по економију. У том контексту, Vlieghe је истакао да је задржавање тренутних монетарних стимуланса бар у наредних неколико квартала одговарајуће, а можда и дуже од тога. Влада Велике Британије је одобрила план поновног отварања граница за стране туристе, упркос упозорењима да такав потез представља “чисти ризик за јавно здравље”. Милиони потпуно вакцинисаних путника ће из САД и ЕУ имати могућност уласка у Велику Британију без обавезе да проведу у карантину десет дана. Очекује се да ће ова одлука бити примијењена и на друге земље у наредним мјесецима. Виши званичници су упозорили да би дозвола слободног уласка грађана из ЕУ који су вакцинисани вакцинама које нису одобрене у Великој Британији, могла нарушити имунитет грађана Велике Британије против Ковид19.

Часопис Times је у суботу објавио чланак о ставовима MPC ВоЕ о питању монетарне политике, у којем се очекује једногласна одлука на састанку ВоЕ, који ће се одржати 5. августа, да каматне стопе остану непромјењене током овог мјесеца. Одбор чини осам чланова, јер се чека именовање Haldanevog насљедника. Очекује се да ће ВоЕ током наредне седмице преокренути кључну основу монетарне политике, ублажавањем квантитативних олакшица, прије повећања каматних стопа.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Nationwide цијене кућа (Г/Г) ЈУЛ	11,9%	10,5%	13,4%
2.	Нето потрошачки кредити (у млрд GBP) ЈУН	0,5	0,3	0,4
3.	Одобрени хипотекарни кредити ЈУН	84.500	81.300	86.900
4.	Монетарни агрегат М4 (Г/Г) ЈУН	-	6,9%	7,4%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,85589 на ниво од 0,85372, док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,3748 на ниво од 1,3904.

ЈАПАН

Гувернер Kuroda је изјавио да ће BoJ предузети кораке који се сматрају битним у суочавању са климатским промјенама и које је спремна модификовати уколико буде било потребно. Kuroda је изјавио да BoJ мора помоћи приватном сектору у борби против климатских промјена, јер би све веће природне катастрофе и прелазак на друштво без угљеника на крају могле утицати на економска, цјеновна и финансијска кретања на тржишту.

Резиме јулског састанка BoJ је показао да креатори монетарне политике BoJ нису узнемирени због све гласније глобалне расправе о повлачењу подстицаја, заузимајући став да је прерано за пооштравање монетарне политике. Члан одбора BoJ Noguch је изјавио да се стварају услови за покретање расправе о новој стратегији, којом би постигли циљани ниво инфлације BoJ крајем ове године, док се економија извлачи из кризе изазване Ковид19. Noguch је додао да BoJ може одгодити проширење подстицаја уколико економски удар не поремети опоравак Јапана.

Према анкети коју је спровео Nikkei Asian Review, премијер Јапана Suga је оцијењен рекордно ниским оцјенама у јулу, што је за већину представљало наговјештај краја његовог мандата. Подршка Suginom кабинету је смањена на 9% са 34% у јуну, што је најлошија оцјена за јапанског лидера у посљедњих 9 година, на шта је снажно утицао нагли раст броја заражених од Ковид19, који је проузроковао четврто ванредно стање у Токију уочи Олимпијских игара.

BoJ је именovala Takuji Kawamotoa, једног од најистакнутијих економиста на чело Одјела за израду монетарне политике.

Министар економије Nishimura је изјавио да ће Јапан дјеловати „без оклијевања“ како би ублажио економски удар пандемије Ковид19, сигнализирајући спремност Владе да састави још један пакет потрошње којим би смањили утицај свјетске кризе на економски раст. Одлучено је да се прошири ванредно стање и у три региона у близини Токија, као и западној провинцији Осака, како се број заражених повећава, чиме се одлаже ионако крхки економски опоравак.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI индекс прерађивачког сектора Р ЈУЛ	-	52,2	52,4
2.	PMI индекс услужног сектора Р ЈУЛ	-	46,4	48,0
3.	Композитни PMI индекс Р ЈУЛ	-	47,7	48,9
4.	RPI индекс цијена услужног сектора (Г/Г) ЈУН	1,3%	1,4%	1,5%
5.	Водећи индекс F МАЈ	-	102,6	103,8
6.	Коинцидирајући индекс F МАЈ		92,1	95,3
7.	Стопа незапослености ЈУН	3,0%	2,9%	3,0%
8.	Индустријска производња (Г/Г) Р ЈУН	20,7%	22,6%	21,1%
9.	Малопродаја (Г/Г) ЈУН	0,2%	0,1%	8,3%
10.	Продаја у робним кућама и супер.(Г/Г) ЈУН	0,5%	-2,2%	5,7%
11.	Индекс започетих кућа (Г/Г) ЈУН	6,8%	7,3%	9,9%

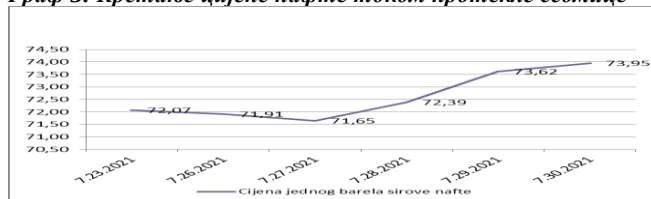
JPY је током протекле седмице благо депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 130,11 на ниво од 130,23. JPY је апрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад са нивоа 110,55 на ниво од 109,72.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у уторак цијена једног барела сирове нафте је износила 72,07 USD (61,23 EUR). Почетком седмице цијена нафте се одржавала на нивоу око 72 USD по барелу и постепено се опорављала након оштрог пада који је забиљежен почетком претходне седмице. Инвеститори тренутно очекују да ће се у скоријем периоду цијена одржавати на нивоу од око 70 USD по барелу. До средине седмице цијена нафте је постепено смањена због забринутости инвеститора да би глобална тражња за овим енергентом могла бити ублажена под утицајем раста броја заражених вирусом Ковид19, упркос томе што су ранији подаци указали на пооштравање на страни понуде и на појачану стопу вакцинације. Поред тога, средином седмице су се појавиле шпекулације да су залихе нафте у САД смањене у односу на прошлу седмицу, али такве вијести, иницијално, ипак нису имале утицај на раст цијене овог енергента. Међутим, након што су у сриједу увече објављени подаци о стању залиха нафте у САД, дошло је до постепеног раста цијене. Подаци су указали да су залихе нафте смањене више него што се очекивало, чиме је фокус инвеститора враћен на уравнотежену понуду и тражњу за овим енергентом, што је имало већи утицај на раст цијене нафте него забринутост због ширења инфекције Ковид19. Званични подаци о стању залиха нафте у САД су показали да су залихе смањене за 4,1 милиона барела у претходној седмици, што је најнижи ниво од јануара 2020. године. Ови резултати су протумачени као сигнал опоравка тражње који долази под утицајем ублажавања рестрикција уведених због пандемије Ковид19, упркос томе што се нови делта сој вируса наставља ширити.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 73,95 USD (62,30 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 2,61%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјелјење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.802,15 USD (1.531,01 EUR).

Током протекле седмице цијена злата је имала тенденцију раста, која је била израженија у другој половини седмице. Почетком седмице цијена злата се углавном кретала у узаном распону око 1.800 USD по унци, јер су инвеститори били у ишчекивању резултата састанка FOMC-а који је завршен у сриједу увече. Посебан фокус инвеститора био је на евентуалне сигнале о томе када би Фед могао почети са повлачењем монетарних стимуланса. У уторак је дошло до снажнијег пада акција у Кини, међутим, то се није одразило на раст цијене злата. Након што је завршена сједница FOMC-а на којој је одлучено да каматне стопе остану непромијењене, као и програм квантитативних олакшица, што је донесено једногласно, цијена злата је наставила тенденцију раста. Раст цијене овог племенитог метала забиљежен је непосредно по окончању састанка и током наредног дана, након што је тржиште преиспитало саопштења, те закључило да је Фед генерално потврдио песимистични став о економији. Предсједник Феда Powell је истакао да је остало много тога што је потребно урадити да би се почело са рестриктивнијом монетарном политиком. Поред тога, Powell је истакао да тржиште рада још увијек нема потребну снагу, те је сугерисао да је мало вјероватно да у скорије вријеме дође до повећања каматних стопа. Додатну подршку расту цијене злата у другој половини седмице дали су подаци са тржишта рада у САД који су били лошији од очекивања, као и подаци за БДП у САД који су били лошији од очекивања.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.814,19 USD (1.528,38 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је смањена за 0,67%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

